

De tol voor de vooruitgang betalen wij mensen.
Oh, het gaat geleidelijk aan. Onmerkbaar soms.
Maar wandel eens door je geboortedorp, sluit je ogen en bedenk hoe het er vroeger was...
Waar is de kerk, het oude café aan de dijk, het gemeentehuis?
Waar zijn de weilanden, de geur van koeien op stal, het geluid van de smid, het knusse schoolplein?
Waar is de plek waar je tollen kon...

*Ina Broekhuizen-Slot, Wognum
(voorheen Sint Maarten)*

Hoe ze vroeger thuis leefde

“Hè, toe opoe, vertel nag ‘rs over vroeger!” moedigde Marieke an. Ze kwam veul effies bai grôotmoeder over de vloer; soms om ‘n paar boskippe te doen, ok welders om zômaar wat te praten.

“Nôh moidje,” sputterde opoe teugen, “ik hew al zoveul verteld. Weer moet ik ‘t den over hewwe?”

“Over hoe ‘t thuis was en hoe ‘t ging met eten en sleipen en zo,” hengelde Marieke nuwskierig.

“Nou verrut den, mekind.” Opoe bremde efkes en vertelde:

“Wai wazze vroeger thuis met z’n dertienen en we weunde in ‘n kloin huisie. D’r was enkeld ‘n achterdeur, die was altoid los. We hadde gien bel, dat as ‘r ientje kwam, riep ie: ‘Volluk in?’

Je kwamme den in de baikeuken. In de hoek sting de waterbak, die was buitenom hillegaar zwart teerd. Deer liep ‘t water van dak of in. An de are kant was ‘n soortement anrechie met ‘n goôtstien en ‘n paar kassies d’r onder. Deer was moeder altoid bai an ‘t studderén. Ze kookte op vierpitspetrumstelle, maar ok wel op de vuurduvel, dat was ‘n leig kachelkje.

In de kamer lag zoil, d’r stond ‘n tafel in de middend, ‘n kassie an de kant en winterdags ‘n hekkies-kachel met ‘n zakketel water d’r op.

D’r ware twei bedstees met onderkooie. Deerin werde eerappele, urte, bône en inmaakpotte met stoufpeertjes en snaibône bewaard.

Moste we ete, den werde d’r planke

